

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Trigesimum Nonum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Centesimum Trigesimum Nonum Privilegium.

I **E**CCLESIA gaudet privilegio, quòd † Episcopus pro ordine ab eo, conferendo, vel ministri, vel notarij, nihil temporale exigere debet, hoc statuit Gregorius i synodo generali, quòd † pro ordinatione nullus aliquid accipiat, nec ordinatus aliquid dare debet cap. i. de simo-
2 ni. Ratio fuit hæc † Quia est simonia recipere aliquid pro
3 concessione spiritualium † Simonia est studiosa voluntas
4 emendi, vel vendendi aliquid spirituale, vel spirituali an-
5 xum, Abb. in cap. nemo. eo. tit. † Et simonia debet de Eccle-
6 sia Dei eliminari, atque repelli, cap. sicut. eo. ti. † Quia spiri-
7 tualia vendi non possunt. † Ideo sciendum, quòd inter cæ-
8 tera crimina simonia obtinet primum locum, quia cætera, re-
 spectu huius, pro nihilo reputantur, cap. si. i. q. vii. dicitur in
9 tex. † quòd notarij non possunt recipere nihil temporale, ta-
 men notarij in curia Romana exigunt pecunias, & Papa scit,
 & tolerat, immo est facta taxatio quantum solui debeat, pro qua
 libet bulla, ergo & in alijs locis notarii licitè recipere possunt,
 arg. cap. in causis, de re. Iud. nam ipsius curiæ actio nostra de-
 bet esse instructio, sicut dicimus, in actione Christi cap. signi-
10 ficasti de elec. sol. dicunt Doc. quòd in curia Rom. † Nata-
 tii non habent salarium ideo licitè exigunt, vel in curia Rom.
 non habet locum simonia. † Sicut, nec in curia Principis ha-
 bet locum lex Julia de Amb. quod est verum secundum Host.
 in his, quæ sunt simoniaca, quia prohibita, secus in prohibitis,
 quia simoniaca tamen deberet ipse præceteris abstinere, quia
 si in se hoc non sit malum est tamen, species mali, à qua præce-
 pit Apostol. abstinendū, cap. cum ab omni specie mali. de vit.
11 & honest. cler. † Item decoloratur status ecclesiæ, ergo de-
12 bet abstinere, i. q. 8 cap. & si illa. † Papa aliquid accipien-
 do pro beneficio non committit simoniam, quia beneficium
 est de iure positivo, & ille eo utitur, & in istis non ligatur cap.
13 proposuit. de concess. præben. † simoniæ crimen contra Papam
 accusari non potest, 79. dist. cap. si quis pecunia, in gl. nisi tri-
 bus cõcurrentibus, vt infra dicam, sed ille non minus peccat,
 quam alii si committeret Card. in clement. r. de sum. trin.

sed in

sed in curia Romana simonia cessat, Bar. in l. 1. in prin. ff. ad l.
14 Julian. de ambit. Et aduertè, † Quòd pœna simoniæ afficit,
ram dantem, quam recipientem, in Auth. quomodo oport. Ep.
15 9. Sancimus † an simonia sit peccatum mortale dicendù, quòd
sic, quia est contra iustitiam, & contra diuinam legem, & cõtra
16 legem naturalem, † Nec in hoc excusat ignorantia, nã ius di-
uinum neminè excusat, & Papa est subditus prædictis legibus,
vt alij homines, nec in illis, se nec alium dispensare potest, nam
si Papa pro aliquo spiritali munus acciperet simoniam com-
mitteret, sicut & alius homo, quia & in ipso Petro, cui Papa suc-
cedit, simonię vitiũ damnationẽ inchoauit in nouo testamẽto
17 & † si. n. res Ecclesiæ sint aliquo modo Papæ, non tñ sunt eius
oibus modis habendi, vnde si reciperet pro aliqua re spiritali
pecuniã de redditibus alicuius Ecclesię, nõ careret vitio simo-
nię, idem si reciperet ab aliquo laico nõ de bonis Ecclesiæ, pro
re spiritali, nec constitutio ligat p̄mulgãtes, puta vèdendo vi-
cariam, aduocatiã, in conomatu, & huiusmodi c. saluator i. q. 3.
18 † Nec ille qui emeret beneficium, vel ordinẽ, à Papa pœnas in-
curreret, quia sicut põt dispensare in pœnis iã in curiis, ita èt, q̄
non incurrať, sicut posset alicui priuilegiũ concedere, q̄ percu-
19 tiendo clericũ, non incurrat exõmunicationẽ, † Sed quis põt
accusare dicitur, q̄ quilibet catholicus admittitur in accusatio-
20 ne simoniacorum, † Quia si Dñs, qui fuit sine peccatio licentiã
accusandi dedit vni Iudæo sceleratissimo, multo fortius nullus
catholicus repellendus est, immo potius exhortandus, vt veri-
tatem asseueret ad repellendum simoniã prauam, quæ ob eius
criminiis grauitatẽ puniť per sola signa. i. per probationes simi-
21 les, † Nam regulariter in criminibus probationes debent esse
luce clariores l. sciat cuncti C. de pro. c. canonizata 2. q. 8. c. Epi-
22 phaniũ, † Sed in isto crimine simonię in odiũ sui admittuntur
præsumptiones, & ita in crimine heresis, c. cum contumacia. de
23 heret. Host. tenet, q̄ † Homicidium sit horribilius, sed crimen
simonię est grauius, vel simonia est grauius delictũ, quo ad infi-
24 ciendũ characterẽ, † vnde puto sic dicendũ, q̄ aut quis credit,
q̄ possit acquirere pœcunia gratiã Dei, & tunc, cũ iste sit hæreti-
cus grauius peccat, sed vbi euitatur heresis, tunc homicidiũ est
grauius delictũ respectu cõmittētis, & illius i quẽ cõmissũ est,
25 sed quo ad inficiendũ characterẽ, simonia in ordine est grauius
delictũ. † Ideo in oĩ actu spiritali fugienda vnde dubitari põt,
an licitè det pecunia pagano, vt se baptizet, & quidã dicunt, vt

- 26 dicit gl. cap. quampio 1. q. 2. Quòd licite detur. † Beatus Siluefter pollicebatur bona temporalia paganis, vt facerent se Christianos, alii tenent contrarium, quia aut propter paupertatem pagani volunt venire ad fidem Christianam, & tunc licitè posset eis pecunia promitti, nā multi iudæi diuitias maximas congregauerunt ex vsuraria prauitate, & timent venire ad fidem, quia oportet eos omnia mala ablata restituere, hoc casu licitè, potest pecunia promitti, sed si non haberent propositum veniendi ad fidem, nisi cupiditate pecuniæ promissæ, tunc opinio contraria procedit, pariter † Nec pro chrismate, nec pro extrema vnctione licet aliquid exigere, sed si spontè oblata licitè recipiuntur eius enim oblatio nullam ingerit culpæ maculam, quæ non processit ex petitione, cap. sicut 1. q. 2. Et si in his, & in quibuscumque aliis spiritualibus, aliquid ex consuetudine exigatur, quasi precium rei
- 28 spiritualis cum intentionem emendi, vel vendendi † Est simonia, præcipue si à principio exigatur, sed si accipiatur quasi stipendium, pro consuetudine approbata, non est simonia, si tamen, non sit ei intentio emendi, vel vendendi, sed intentio referatur ad solam consuetudinis obseruantiam, & præfertim quando quis voluntarie soluit. Item pro Eucharestiæ collatione non licet aliquid exigere, vel ex pacto, seu quasi precium dare, cap. dictum 1. q. 1. satis est, quòd indubitata regula est, quòd pro re spirituali habenda, non potest dari, nec accipi
- 29 † Ita detestabilis est simonia, quòd si simoniacus, quantum tunc sit occultus, est suspensus, si diceretur, quòd si est occultus, non est suspensus, quo ad alios, vnde pro declaratione istius articuli, duo considerantur, primum nunquid simoniacus sit suspensus, secundum nunquid possit prohiberi ne Missam celebret, ad primum dic, quòd aut est simoniacus in ordine, & quantum tunc sit occultus est suspensus, quo ad se, & quo ad alios, quia & alii peccant audiendo diuina, ab eo
32. distinct. §. Verum Innoc. in capit. in tanta, de simon. Sed aduertè, quòd hoc intelligitur, si delictum simoniæ fuisset commissum eo ignorante, arg. cap. præsentium 1. q. 7. Sed cum hoc sciuerit debet dimittere beneficium, si vero est occultus, & tunc est suspensus, quo ad se, non quo ad alios, sicut quilibet peccator ipse peccat celebrando, sed alii non peccant eum audiendo, & ita sentiunt omnes Doc. quo ad secundum dic, quòd aut notorium est, eum esse simoniacum, & nedum debet prohiberi

prohiberi, immo deponi, secundum ea, quæ leguntur, & not. in ca. inquisitionis de accus. aut hoc non est notorium, nec infamatus, & debet prohiberi, aut infamatus, & debet prohiberi, nec ob. oppositio, quòd iam sint suspensus ipso iure, quia tex. in cap. accusatum eo. tit. non dicit, quòd debeat suspendi, sed quòd debeat prohiberi, nam & suspensus posset de facto celebrare, ideo debet prohiberi † Quasi prohibitio conferatur ad factum, suspensio ad ius. Item, vt dicit Io. An. potest propriè suspendi, licet sit suspensus, nam sicut excommunicatus à canone posset excommunicare ab homine, cap. ita quorundam. de Iudæ. & quòd ibi no. gl. ita suspensus, à iure, potest etiam suspendi ab homine. † Est enim tantè vis simonia quòd, sicut Papa potest accusari de hæresi, ita potest accusari, de simonia, si tria concurrant tex. cum gl. capit. si Papa 40. dist. Quòd est menti tradendum, Ex his habes, quòd pro re spiritali, nec dare, nec accipere licet † pro celebranda Missa, si sacerdos est beneficiatus, & aliquid recipit committit simoniam, cap. vendentes 1. q. 3. Si vero est sacerdos, cui deficit sumptus, potest accipere. cap. iudices 1. q. 1. Et ita in cæteris argumentum accipito; & cauene erres.

S V M M A R I V M.

- 1 Pecuniam qui dat, vt Episcopalem, vel spiritualem iurisdictionem exerceat officio suo priuatur.
- 2 Iurisdictio Episcopalis vendi non debet, sed gratis conferri.
- 3 Punitur quis in eo, quo delinquit, ideo iurisdictionem Episcopalem vendit, priuatur officio.
- 4 Pena autem canonica est, vt deponatur, & vocatur infamis, qui iurisdictionem Episcopalem vendiderit.
- 5 Pena, vbi apponitur per verba futuri temporis requiritur sententia.
- 6 Vicarius, an recipiendo salarium, videtur locare operas suas, non enim debet quis stipendijs suis militare.
- 7 Aduocatus licitè vendit patrocinium,
- 8 Episcopus quando capit pecuniam ab officiali, tunc videtur vendere iurisdictionem, quòd est in grauamen subditorum.
- 9 Episcopus in duobus casibus dat iurisdictionem ordinariam, quando constituit officialem generalem in perpetuum, vel quando confirmat, vel instituit prelatum.
- 10 Rector alicuius Ecclesie, si fuerit impeditus, Episcopus debet statuere

- vicarium in Ecclesia.
- 11 Impedimentum Rectoris Ecclesie, si est perpetuum instituat vicarium perpetuum, si temporale, vicarium temporale, quod ex se facere potest.
 - 12 Clericus, an pot. operas suas spirituales locare, siue sit dives, siue Pauper.
 - 13 Laicus an dando rem temporalem Ecclesie potest apponere conditionem spirituales, vt fiat anniuersarium, vel dicantur. vt missae.
 - 14 Rector Ecclesie potest fructus Ecclesie suae, & omnes obuentiones locare, vsque ad septem annos etiam no interueniente auctoritate superioris.
 - 15 Concessio verum Ecclesiasticarum vsque ad septennium, non exigit solemnitates, que interueniuntur in perpetuis alienationibus.
 - 16 Locator compellitur ad standum precise contractui locationis rerum Ecclesiasticarum.
 - 17 Contractus a principio sunt voluntarij, & ex post facto necessarij.

Centesimum Quadragesimum Priuilegium.

- 1 CCLESIA gaudet priuilegio quod si Qui dat pecuniam, vt Episcopalem, ve spirituales iurisdictionem, exerceat officio suo priuatur, & si conferens illud amplius conferre non poterit, canonicè punietur. Quidam Episcopi pro certa quantitate pecuniae vendebant Episcopalem iurisdictionem quibusdam, qui decani vocabantur, statutum per concilium fuit, quod qui de cetero iurisdictionem Episcopalem taliter receperint, officio suo priuentur, & Episcopi conferendi hoc officium potestatem amittant, cap. i. ne praelat. vi. su. & c. Ratio istius decreti fuit si Quia iurisdicatio Episcopalis vendi non debet, sed gratis conferri alias puniuntur, vn de hic aduertendum, qd si Quis punietur in eo, in quo delinquit, sed quae pena imponitur dicitur in tex. quod priuet officio suo, id est remoueat a clero, scilicet, per depositionem, & ita perdet omne offic. Ecclesiasticum, & dū dicit in si. potestatem amittat sup ple, & canonicè puniatur si Pœna autem canonica est, vt deponatur. & notetur infamia i. q. 3. c. si. sed an ipso iure, an sententia requiritur si Nam vbi pœna apponitur, per verba futuri temporis requiritur sententia, ita dicit gl. in regula in pœnis. de re. iur. lib. 6. & in cap. quisquis. de elect. & in l. in criminali C. de iur. omnium Iud. Abb. in cap. si diligenti de for. comp. hic igitur qui recipit, priuatur officio, qui autem dat potestatem conferen-
- 2
- 3
- 4
- 5